

(46) Responsio Gallorum ad scriptu' oblatum Casari noie sum. Pont. negantium Papam esse maioris auctoritatis q' ulis ecc^a uel Conc.^m generale.

Nemini dubium esse arbitramur nationem Gallieanam ab initio suscepta fidei semper fuisse Christianissimam. Et primatum Romanae Aq.^{ae} sedis agnovisse, quem doctrina asseruerit, factisq^{ue} propugnarit, et cui debitam obedientiam exhibuerit. In qua Patrum nostrorum fide, et religione perseverare cupientes Rom. Pont. primum et summum in uniuersali Ecclesia pastorem, et Christi vicarium B. Petri successorem, eius regiminis auctoritate parem cum omni humilitate et obedientia agnoscimus, et profitemur, sicut et semper agnouimus et profiteri sumus. Id quod abunde testantur nostrorum scripta, assidua et publica praedicationes, studio, rumq^{ue} generalium, et praesertim facultatis Theologiae in uniuersitate Parisienⁱ acta, determinationes, censurae, et articulis annis abhinc aliquot editi, in quos iurare, eosdemq^{ue} subscriptione probare oportet omnes, qui Theologicae professionis cursum ingrediuntur. Inter quos XXij^s sic habet: Nec minus certum unum esse iure Diuino summum in Ecc^a Christi militante Pontificem, cui omnes Christiani parere tenentur. Quoniam uero a nobis quaeritur cur septimus Canon de sacramento ordinis nobis non probetur, qui sic habet: Verum praeter iam commemoratos ordinum gradus, Episcopos, qui a uero Christi Vicario Pontifice Romano, in uniuersum orbem primatum tenente B. Petri principis Apostolorum successore, totiusq^{ue} Ecclesiae capite, ac omnium Christianorum Patre, pastore, ac doctore assumuntur, a Christo institutos in Ecclesia Catholica praecipuum locum ab eodem Christi uicario dependentem, cui in b. Petro pascendi regendi, et gubernandi uniuersalem Ecclesiam a Dno nro Iesu Christo plena potestas tradita est obtinere.

Respondemus hos titulos, scilicet primatum in uniuersum orbem tenens, et habens plenam potestatem regendi, pascendi, et gubernandi uniuersalem Ecclesiam uideri nobis prauidicare decretis Conciliorum Constantienⁱ et Basilienⁱ, Ex simo enim titulis uiri, qui habentur doctissimi Caietanus Pighius, et alij recentiores in his libris, quos de auctoritate Ro. Pont. scripserunt, necessario inferri contenderunt S.D.

nim Papam maioris esse auctoritatis, quam uniuersalem Ecclesiam, et Concilium
gnale eam representans, cum tamen supradicta Concilia contrarium determinauerit.
Cauendum aut ne si hoc Concilium Tridentinum cum superioribus Concilijs pugna-
toia Conciliorum auctoritas enervaretur. quod si etiam non necessario, sed tantum
probabiliter talis Dni nri Papa supra uniuersalem ecclesiam, et Concilium au-
toritas ex his titulis concluderetur; tamen quia inde possent oriri schismata
in Ecclesia, et inter Patres dissidia, qua remouerentur sacri Concilij progressum
(cuius est contentiombus obuiare, et in omnibus paci consulere) existimamus ab his
titulis, alioqui minime necessarijs, abstinendum esse: praesertim cum his omijs
sufficienter ex alijs titulis aduersus haereses asseratur, maneatq; salua, et inte-
gra summi Pontificis dignitas, et auctoritas

Secundo, cum debeat doctrina Conciliorum esse clara, et aperta uitanda est quan-
tum fieri potest omnium uocum, et sententiarum ambiguitas. Planum est
aut quod ex supra dictis uerbis, et eorum contextu duplex oritur sensus: aut
enim diuisim, aut collectim sumi possunt. Diuisim quidem, si intelligatur sum-
mus Pontifex in singulas, et particulares Ecclesias primatum tenere, et easdem
pascendi, regendi, et gubernandi plenam potestatem habere: Collectim uero,
ut intelligatur idem Pontifex non modo in singulas, et particulares orbis
Ecclesias, sed in ipsam totam Ecclesiam uniuersalem, et Concilium Occumeni-
legitimè congregatum illam representans, habere potestatem. Et hunc posteriorē
sensem uocum proprietates magis pra se ferre uidetur, quem merito rejicimus,
ut supradictis concilijs contrarium, et repugnantem. Ideo hmoi tituli ut
pote ambigui, et qui in deteriore partem accipi solent, iudicio nostro sunt
expungendi

Tertio, Cum in antiquorum Conciliorum generalium decisionibus non reperiamus
hmoi tituli summis Pontificibus attributi, non facile ut noui in s. synodi Canonibus

qui sub anathemate proponuntur sunt recipiendi.

Quarto. quia tanta hæc titulorum coacervatio nimis affectata, et ab assentionis suspi-
cione permultis forte uidebitur non aliena: ut aduersarijs omnis obrectandi, et calumni-
andi præcidatur occasio, consultius fuerit in asserendis Ro. Pont. titulis ab omni fastus
et ambitionis suspicione cauere, D. Gregorij exemplo, qui uniuersalis Papæ nomen, ut
superbæ appellationis uocabulum repudiauerit.

His igitur, atq; alijs rationibus adducti, existimauimus titulos illos canonum minime
inserendos, et cæteros initio huius scripti positos ad confirmandam Pont. Rom.
authoritatem sufficere. Quod si qui plenius Papæ authoritatem declarari desiderat,
utantur licet alijs uerbis apertis, minimeq; ambignis, quæ apud Patres, et antiqua
Concilia leguntur, cum summus Pont. dicitur omnium Ecclesiarum pastor, et rector
super omnes Ecclesias ordinaria potestatis habere principatum, ut in Concilio La-
teranen' sub Innoc. iij. scriptum est: aut omnium ecclesiarum curam habere,
ut Athanasius, et Lybia, Aegyptijs Episcopi dicunt. Omnes ecclesias disponente dno
regere, ut Anacletus: Primatum tenere ecclesiarum, ut Gelasius; Diuina disposi-
tione ecclesiarum curam gerere, ut Gregorius inquit. Habere sollicitudinem Ecclē-
siarum Dei, ut Nicolaus Papa ad Michaelē Imperatorem scripsit. quibus uer-
bis si constituatur canon, omnis turbatum, ac schismatis, hæc ex parte tol-
letur occasio

Porro de scripto serenissima, et semper augustæ M. oblato miramur, cum ex tam mul-
tis Canonis titulis unicum proponat: nec ipsum tamen ex antiquis Concilijs gnalibus
probet: cur citet parum fideliter allegata, et cur tantoperè labore ad comonstrandū
S. D. N. Papam aliquando nominari Pastorem, siue rectorem uniuersalis Ecclesie
cum nunq; negauerimus hoc alicubi reperiri, sed propter ambiguum sensum
multorum abusum, ac propter alios titulos in canone adiunctos putamus non
simpliciter, et absolute admitti oportere, sed cum modificatione et explē-
tione

tione

ione infrascriptis, ex Concilijs Constantien' et Basilien', ut evitentur dissidia
et abusus prospiciatur. Attamen ne scriptum istud videamur potius eludere
quam dissolvere: ad singula argumenta nostras responsiones breviter et ea qua
debet modestia subieciimus.

Scriptum ita habet Artic. I.

Romano Pontifici plenariam in B. Petro regendi, et pascendi universalem eccle-
siam, potestatem à Christo esse concessam ex sequentibus constat

Audiuit Petrus Matth. XVI à Christo Tu es Petrus, et super hanc petram
aedificabo ecclesiam meam: Ecclesia vero Christi una est, atq; universalis: sequitur
ergo universalem ecclesiam super Petrum in Christo fundatam esse

Responsio

Multa quidem sunt huius loci expositiones: hanc tamen non rejicimus, qua super
Petrum asseritur fundata Ecclesia, non quidem super Petrum simpliciter, sed super
Petrum confitentem, quod Christus esset filius Dei sicut B. Cyrilianus, Cry-
sostomus, Hieronymus. Augustinus interpretati sunt: seu per fidem, et con-
fessionem Petri: Verum hoc admisso non consequitur Petrum plenam potestatem
pascendi regendi et gubernandi universalem ecclesiam habuisse.

Artic. II

Christus Joan: ult. dixit Petro Pasce agnos, pasce oves meas: ovile vero Christi
est universalis ecclesia: sequitur ergo universalis ecclesiae pascendae po-
testatem Petro concessam

Responsio

Maior est sacra scriptura, qua intelligitur de singulis ovibus, id est de singu-
laribus ecclesijs, et personis, non de universo ovili Christi, seu de universali
ecclesia collectim, secundum sensum quem illi pretendunt

Artic. III

Artic. iii.
 B. Chrysostomus Matt. xvi super illis uerbis Tu es Petrus, et super hanc petram
 edificabo ecclesiam meam, sic inquit. Filius quod patris est, et ipsius filij potestatem
 Petro uniuersaliter concessit ubiq; terrarum, et homini mortali omnium quae in coelo
 sunt dedit auctoritatem, dando ei clauces ad hoc, ut ecclesiam ubiq; amplificet. Idemq;
 confirmat tractatu super illis uerbis. sequere me

Responsio

Nec sunt uerba B. Chrysostomi eo loco, nec sensus: sed forte desumpta sunt ex Thoma
 in libro contra errores Graecorum c. lxxiij. ubi tamen non legitur hoc aduerbum
 uniuersaliter? quo quidem addito, haec propositio. filius quod Patris est uniuersaliter
 concessit Petro. Item quod filius suam potestatem uniuersaliter eidem Petro concesserit
 praese fert errorem intolerabilem. Et quod omnium, quae in coelo sunt homini mortali au-
 thoritatem dederit, dando clauces, sic indistincte positum falsum est, et erroneum,
 nec B. Chrysostomus, quem citant in Joannem confirmat quod intendunt.

Artic. iiii

Damasceus super illud Lucae vii. cum Petrus dixit. faciamus hic tria tabernacula:
 non te dominus inquit, tabernaculorum: sed uniuersalis ecclesiae constructorem con-
 stituit

Responsio

Primum non extat opus Damasceni in euangelium Lucae, quod sciamus. Ideoq;
 uerisimile est eos aliena fide citare. Cuiuscumq; aut sunt haec uerba, nihil
 probant. Nam etiam B. Paulus i. ad Corinth. iii. se sapientem ecclesiae archi-
 tectum affirmare non dubitat, qui tamen uniuersalis ecclesiae Pastor
 non fuit

Artic. v.

D. Bernardus in lib. ij. de consideratione. Iacobus qui uidebatur ecclesiae
 columna esse, una contentus est Hierosolyma, Petro uniuersalem cedens.

Responsio

Ibi legitur uniuersitatem cedens, non aut uniuersalem: longe aut aliud est

Ecc̄ orientalis
in epta ad simacu
Papa ait, no. n.
ignoras eius. f.
Sathare) inge
mum, qui quoti
die a sacro doc
tore Petro do
ceris, oues chri
pca totum hab
tatem mu dū
creditas tibi pas
cere no vi sed
spōte coactas

i. to. concil.
pag. 353. col. 2
felic. (2. f.)
alme Romane
vrbis et vniuer
salis ecc̄. eps.

Ep.
Liberius Papa
epta ad eps
epiphan. i. to.
concil. pag. 353.
col. 2. Olim et
ab initio tātam
pcepimus a b.

Petro Ap̄tolo p̄
uife fiduciam
ut habeamus
authoritatem
p̄ vniuersali
ecc̄. ad red̄ā
defendam
fidem.

Calcedonen.
concil. adro.
i. i. to. concil.
pag. 339. col. 2

in libello Theo
dori diaconi
ad Leonē Papā
sali Archiep̄ et p̄uarche
sali Archiep̄ et p̄uarche
col. 2. 5ti^{mo} et 6ti^{mo}
eodem. i. to. pa. 342

dicere, cedens uniuersitatem scilicet Ecclesiarum, et cedens uniuersalem
Ecclesiam. Per hmoi enim uerba Petro uniuersitatem cedens, significatur
amplitudo potestatis Petro p̄e coeteris data, non modo super unam, sed
super omnes totius orbis (Christiani) particulares Ecclesias. quem sensu
manifestant, qua apud eundem Bernardum proxime sequuntur numero
plurali, scilicet, habent illi sibi assignatos greges singuli singulos, tibi
uniuersi crediti

Artic. vi

Possent hic innumerabiles omnium sanctorum Patrum authoritates plenari
am potestatem B. Petro in uniuersali Ecclesia concessam implicite, ex
plicitēq; probantes adduci, sed quoniam omnibus in promptu sunt, atq;
ex illis, qua de successoribus eius scripta, dictaq; fuisse ostendimus.
satis, superq; probabitur: ad ea ueniemus

Responsio

Ex innumerabilibus nulla ab eis profertur faciens mentionem plenarie
potestatis, quam tamen non negamus Papam habere in uniuersali ecc̄.
et libenter audiremus tales authoritates Patrum

Artic. vii

Romanos Pont. ueros esse Petri successores orthodoxus nemo dubitare
potest. hoc enim satis aperte ipsa probauit antiquitas ut habetur ex
Irenaeo lib. iij. c. iij. qui cum recenseret nomina successorum Petri,
posuit post illum omnes Rom. Pont. usq; ad Eleutherium, qui suo tem
pore cathedram tenuit. quod ipsum quoq; fecit usq; ad Anastasium D.
Augustinus, ut habetur ep̄. clxv. His igitur suppositis, ab exemplis
et authoritati Conciliorum exordiemur

Responsio.

Hoc acceptamus, ut uerissimum, similiter et authoritatem Irenaei, et Aug.
et Calcedonen. concilii dicit, 5ti^{mo} et 6to amant^{mo} et vniuer
sali Archiep̄ et p̄uarche magne Rome Leonis, / et pag. 340. col. 2. 5ti^{mo} et 6ti^{mo}
sali Archiep̄ et p̄uarche magne Rome Leonis Ep̄. in libello Athanasij eodem. i. to. pa. 342
col. 2. 5ti^{mo} et 6ti^{mo} vniuersali p̄uarche magne Rome Leonis Ep̄. in libello Sophroni ad eū
eodem. i. to. pa. 344. 5ti^{mo} et 6ti^{mo} vniuer. Archiep̄ et p̄uarche magne vrbis Rome Leonis

187

Romani enim Pontifices sunt successores Petri ad regimen Ecclesie, et primum
et auctoritatem, et usum clauium, non tamen ad personalis prerogatiuas, ut ad
confirmationem in gratia, ad infallibilitatem, et alias Apostolicas, et personales
dotis

Artic. viij

In Calcedonensi Conc. act. xvi. ad finem. No. Pontifex appellatur a Conc.
uir Apostolicus, atq; uniuersalis Ecclesie Papa. i. tho. concilio. pagi 938. co. i.

Responsio

Quod hic citatur ex Conc. Calcedonen' actione xvi non est dictum a Conc.
neq; in persona Concilij, sed a Lucentio sedis Ro. Apostolica Legato.

Artic. ix

In eadem Synodo act. vi. Ita subscribit Legatus Ro. Pont. Pascasius
epus uice dni mei beatissimi, atq; Apostolici uiri, uniuersalis Ecclesie
Papa urbis Romae Leonis, synodi Presidens, statui, consensi et subscripsi
pagi. 889. co. 2.

Responsio

Subscriptio est Legati, non decretum Concilij

Artic. x.

In vi synodo Romanae uniuersalis Ecclesie Pontifice, qui locus habetur
can. in noie dni xxiii dist. 2. tho. concilio. pagi 414 co. 2. uniuersali pape &

Responsio

Quod citatur a Gratiano, desideramus ostendi nobis in vi synodo legitur
quidem in epla Flauij Imperatoris Constantini ad Agathonensem Papam qui
praefuit vi. synodo, quod uocet Papam sanctissimum, beatissimum Archiepm
antiquae Romae, et uniuersalem Papam sed idem quoq; Imperator Geor.
gum Epim Constantinopolitanum in altera epistola uocat etiam sanctissimum
beatissimum Archiepiscopum Constantino poles nouae Romae, et uniuers.
salem Patriarcham. Ut aut respondeamus illi canoni, qui est Nicolai Papa
dist. xxiii. Dicimus Rom. Ecclesiam uocari uniuersalem, tum quod
semper fuit Catholica, tum quod mater est Ecclesiar, et ceteris omnibus
praesit.

epistola synodi constantinopo. p. ad Damaru eodem. i. fo. pag. 406. col. 2. idem. 1
concilio floren. sess. vlt. 3. fo. concil. pag. 474. col. 2. h. i. Josephi in patro diuina cons.
tan. Anopolis et nouae Romae Archieps ac Oecumenicus Patriarcha. Ep. Synodica vromia. papa
uocat Epim in materiale. fo. 100. col. 4. et fo. 103. col. 1. 2. /

In Cone. gnali Lugdunen' vicarij Jesu Christi successoris Petri, Rectoris uniuersalis Ecclesie, Gregis Dominici directoris, quod habetur e. ubi periculum & ceterum de elect. li. 6.

Responsio

In primis acta huius Concilij non extant, ex quibus fortasse constaret de sensu producta locutionis tantum supersunt quedam lib. vi. decretalium conuensi allegata. Insuper de istorum uerborum intelligentia eo magis dubitatur quod eadem aliter referuntur in Constantien' synodo sess. 21^a. In qua dicitur cum de creatione agitur Vicarij Jesu Christi, successoris G. Petri uniuersalis rectoris Ecclesie, gregis dominici directoris. ubi uniuersalis non coniungitur cum ecclesia, sed cum genitius, Rectoris. Postremo, sicut hmoi' tituli ad cauendum ab usum iam suspectum non sunt suscepti a synodis Constantien' et Basilien', sine modificatione, et explicatione ita putamus non simpliciter admittendos, sed ante, aut tum, cum exprimuntur declarandos.

pagi. 1158
co. p. 2. 4to
Bilio.

Artic. xij

Julius 2us ep. u^a ad orientales i. uol. cone. fol. cccxi Refert in Cone. Niceno haberi haec uerba, uniuersalis Apostolica Ecclesia Papam

Responsio

Lex non Apostolica, et uniuersalis ecclesia in symbolo Nycena Synodi cum dicitur Credo sanctam, Catholicam, et Apostolicam ecclesiam, accipitur pro uniuersali ecc^a quia tamen in illo Canone iii. Julij agitur de Appellatione ad sedem Romanam, uidetur ibi, Ap^{ca} uniuersalis ecclesia pro Romana accipi. Quod interpretandum eo modo quo supra artic. x. exposuimus, uiz quod Rom. ecc^a dicitur uniuersalis, quia omnibus Ecclesijs praesertim nec Julius in loco citato dicit esse uerba Concilij.

Greg. ii. anno vii. xxiii. Synodo Lateranen' subscripsit hoc pacto Gregorius Epus
sancta, Catholica, atq. Ap^{ca} Romana Ecclesia

Responsio

In ea subscriptione Gregorius uocat se Ep^m sancta, Catholica, Romana Ecclesia,
tum quia Romana Ecc^a ceterarum mater est, et illis praest, tum quia Catholicam
fidem semper tenuit. *3°. 3. to. 2. g^o. pagi. 438. co. 2. in subscriptione suorum secretorum. n° 10
ly lateran. alij scripserunt aut subscripserunt s^ontē eadē quilibet sua a^uct^o volunt sciri.*

Artic. xiiii

In conc^o g^oali Lugdunen' Innoc. iiii. Gregus, preter sanguinis gloriosi redempti
curam Jesus Christus B. Petro Apostolo comisit

Responsio

Etiam si haec uerè citarentur, non tamen concludunt, quod ab initio susceptum est
probandum. Nam etiam quilibet Praelatus habet curam gregis Domini redempti san-
guine Christi; iuxta illud 1^a Petri v.° Pascite qui in uobis est gregem. 27
Cayetan^o de primatu pape citat nō inueni in secretis.

Artic. xv.

In Synodo Alexandrina Athanasius, et alij Episcopi scribunt ad Felicem secun-
dum. Vos uniuersalis ecclesiae, et maxime Episcoporum, qui oculi uocantur
dⁿⁱ, curam gerere. *3°. th^o. 1°. g^o. pagi. 355. co. 2.*

Responsio

In eadem Epistola habentur ea, quae sequuntur. Vos, praedecessoresq. uros Ap^{cos} praes-
sules in summitatis arce constituit, omniumq. Ecclesiarum eis curam habere praeci-
pit. Quae uerba manifestè indicant sensum distributiuū de singulis Ecclesijs, et par-
ticularibus personis, quia statim sequitur, et maxime Episcopos

Artic. xvi

Idem cum eisdem scribit Marco Papa, ut habetur in Decretis eiusdem Marco i. uol.
conuulor, fol. 299. Marcum Papam uniuersalis ecclesiae

Responsio

Qui scripserunt ad sumos Pont. plerumq. honoris causa tribuerunt eis magnificos titu-
los, ueros quidem quandoq. in bono sensu, ex quibus t^o non concluditur, quod pra-
tenditur

Artic. XVII

Idem cum eisdem ad Liberium Papam uniuersalem a Crō ei cōmissam Ecclesiam
eisdem similiter Liberius Papa scribit. eisdem similiter Felix II. 1140. in
no pag. 353. co. 2.

Responsio

Ex uerbis, quae post sequuntur, scilicet ut pro omnibus laboretis, et manifestum
est sensum esse distributum de particularibus Ecclesijs, et personis, quatenus
uniuersale opponitur particulari, quia singuli Episcopi singulis Ecclesijs praesunt
Papa omnibus. Quod uero in praescripto Liberij ad eosdem sic legitur, Olim et ab
initio tantam percepimus a B. Petro Apostolum Principe fiduciam, ut habeamus
auctoritatem pro uniuersali Ecclesia ad defendendam fidem non dubi-
tamus esse officium S^mi S. N. Papae tueri et defendere fidem uniuersalis
Ecc^{ae} pro qua, id est pro cuius aedificatione habet auctoritatem. Non tamen
sequitur, quod praetenditur. Quantum ad felicem sic legitur aliae Rom.
urbis, et uniuersalis Ecc^{ae} Ep^{us} respondendum, ut prius articulo X. et

XVI.

Artic. XVIII

Conc^o. Constantien^o artic. xli. inter damnatos contra Joannē Wiclef. error
est si per Rom. Ecclesiam intelligatur uniuersalis Ecc^{ae}. Quare intellexit Conc^o.
Rom. Ecclesiam uniuersalem esse. 2. Volum. aut to. Concilio. pa. 1170. co. 2. et pag. 117.

Responsio

Quia uero auctores huius codicis adduxisse Concilium Constantiense cum hoc
obiecto tantum abest, ut aduersum nos aliquid efficiat, ut etiam maxime iunct
causam nrām: si enim per Ro. Ecclesiam intelligatur uniuersalis ecclesia, su-
per illam primatum non habet sum. Pont. ut patet ex censura Constantien
Concilij, in citatum articulum xli. Joann. Wiclef. alioquin frustra Concilium
distingueret distinxisset Romanam Ecclesiam in Ecclesiam uniuersalem, et parti-
cularem: Romanam scilicet dicens, si utroq; sensu uerum esset dicere, sumum.
Pont. super illam primatum habere frustra quoq; dixisset, error est pro quanto
negat

no ut de ne
ut salu
creare va
manā ut
et sup
Paliā
censura
ut si p
ut
sas
ut aut
u gene
pro qua
gar
pon
as
lar.

189

negat primatum super particulares Ecclesias, si super uniuersalem quoque Ecclesia
haberet primatum. Quod si ex sententia Concilij Constantien' summus Pont. primatum
non habet in, aut super uniuersalem Ecclesiam, consequens est ut plenam potestatem
pascendi, regendi et gubernandi uniuersalem Ecclesiam non habeat: Merito itaque
utrumque titulum, ut Constantien' Concilij decreto contrarium, repudiamus

Artic. XIX

In eodem Conc. sessione XL. In titulo de forma eligendi Papam sic dicitur
Vicarius Iesu Christi, B. Petri successoris, rectoris uniuersalis Ecclesie, Gregis
Dominici directoris. Quae sunt uerba Concilij Lugdunen' / 2. to. g. h. o. pag. 1188. co. 1.

Responsio

Remittimus ad undecimum

Artic. XX.

In Concilio licet reprobato Basilen' in principio sub rubrica initium, et
approbato. Martinus I. Romana et uniuersalis Ecc. Praesidens, sunt uerba
Concilij. to. 3. pag. 6. co. 1. 2.

Responsio

Primum non uidemus eam Concilium Basilen' appellent reprobato quod aucte
Martini V. legitime congregatum est, quodque a Catholicis recipitur, nihilque contrarium
superioribus Concilijs affirmat, et maxime consentit. Conc. Constantien' quod ipsi
admittunt. Quod uero summus Pont. appellet se praesidem uniuersalis ecclesie, nihil
efficit ad illorum propositum. Auctoritas enim praesidendi, non infert plenariam
potestatem gubernandi, sed dicit ordinem. Postremo non sunt uerba Concilij, nec Pape
sed scriptoris qui collegit acta ad suum arbitrium.

Artic. XXI

In eod. sess. XII. sub decreto de electione pro oneribus quae ipsum pro restitutione
uniuersalis Ecc. subire oportet. Agitur uero de Papa. to. 3. u. h. o. pag. 37. co. 2.

Artic. XXII.

In eod. Conc. fol. c. XLV. ^{10. 2} in responsione synodali de aucte Conc. g. n. al. Traditam
esse in B. Petro summo Pont. soli plenitudinem potestatis, et eum esse caput, et pri-
matem Ecc. / ut pagi. 148. eod. Conc. basilen'

Artic. xxiii.
Idemmet Cone. eo in loco fol. cxlix^{co. 1^a} ueram illam propositionem: summum Pont. pastorem
esse uniuersalis Ecclesie

Responsio ad iii articulos
Que obijciuntur ex Cone. Basilien' in articulis scilicet xxi. de regimine uniuersalis
Ecclesie et xxii. de plenitudine potestatis, et cum esse caput summi pontificis
et xxiii de pastore uniuersalis Ecclesie admittimus, cum modificatione eius-
dem Concilij, cuius uerba sunt hæc. Qualecumq; nomen dignitatis aut potestatis
de Papa scriptum inuenitur, ad particulares quoscumq; homines, et singulares ecc.
referendum est: ut potius Papa Eccleie, quam Ecclesia tota Papa obedire cogatur.

Artic. xxiiii.
In Cone. Florentino, et ipse in 6. Petro pascendi, regendi et gubernandi uni-
uersalem Ecclesiam a dno nro Iesu Crõ plenam potestatem traditam esse 13to
conclio. vlti. sessio. pagi. 476. co. 2.

Responsio
Respondere posset, quod Concilium Florentinu parum authoritatis habet apud eos
quibus Basilien' Cone. ut Decumenici, et legitimi doctrina probatur: præsertim cu
de No. Pontificis agitur potestate. uerum etiamsi indubitata esset fides illius
Decreti Florentini de honorarijs No. Pont. titulis, non debent tamen iudicio
nro Epiteta hæc, ut nubẽ in vii. canone proponuntur, admitti: cuius rei nos
comonere uidetur illud ipsum quod in fine eiusdem Canonis Florentini sub-
iungitur: quemadmodum et in gestis Decumenicorum Conciliorum, et in sacris
Canonibus continetur. id est. ad sensum qui ex gestis Decumenicorum Conciliorum,
et sacris Canonibus colligi potest. superiora aut Concilia ab omnibus uere
Catholicis et Decumenica recepta. Lateranen' sez sub Innoc. iij. et Constantien'
cum de No. Pont. authoritate agunt in particulares Ecclesias, illam referunt
non aut in uniuersalem Ecclesiam. Lateranen' quidem cap. 5. ubi disecti
dicitur No. Ecclesiam super omnes alias eccas ordinaria potestatis obtinere
principatum: uniuersalis aut Ecclesia noie non utitur. Constantien' uero
in censura articuli 21. Ioan. Wiclef, ut supra a nobis est annotatum,
quam etiam censuram probauit Martinus v. nec reperias ullum unq; Dec.
cumenicum Conc. titulum Euse de quo controuertitur No. Pontifici v.
bush

Stat.
 buisse, aut amplius aliquid de eius aucte tribuisse, quam quod in particulares
 totius orbis Christiani Ecclesias auctoritatem habeat. Unde ex his uerbis
 quemadmodum et in gestis Oecumenicor. Concilior. et sacris canonibus continetur,
 aperte declaratur mens Cone¹ Florentini. quod scilicet eo sensu id est distributio,
 Ro: Pontifex plenariam potestatem habeat regendi, pascendi, et gubernandi
 uniuersalem Ecclesiam. Quo sensu quae processerunt Cone¹ determinauerunt
 Adde quod Papa asseritur potestas in comparatione ad ceteros Patriarchas
 ut sequen¹ in eodem canone indicant, sicut et in Cone¹ Lateranen¹ in loco
 citato definitum est: singulis enim Patriarchis, singulae distribuuntur distinctae
 prouinciae, quibus praesent. Romano uero Pontifici uniuersa ecclesia uni-
 uersalis noie significata. Quod si in vij^o Canone aliqua talia adijcerentur
 ex quibus sensus demonstratiuus demonstraretur, non multum laboraremus
 et facile omnes quae hactenus ea de re excitatae sunt discordiae seda-
 rentur

Artic. XXV

In Cone¹ Lateranen¹ ult. sess. vi. Leo Papa sanctae suae uniuersalis Ecclesiae
 Praesidens. 3. to. Concilio pa. 588. 594. 580.

Responsio

Textus talis est. Leo epus superna illius ordinatione, qui caelestia et terrena
 omnipotenti prouidentia moderatur sanctae suae uniuersali Ecc¹ licet in
 meriti praesidentes et ubi aduertendum est quod relatum, suae, ad
 Deum, non ad Papam, sicut eor. contextus innuit, referri debet. Et quod
 de prelatione, seu praesidentia subnectitur, referatur ad responsum, quod
 datum est ad articulum XX.

Artic. XXVI

In eod. Cone¹ sub Julio II in 5. sessione in bulla contra Symoniacos. debet
 habere curam, et regimen uniuersalis Ecclesiae. 3. to. Concilio. pa. 579

Responsio

Contextus non est fideliter citatus, et Cone¹ non est oecumenicum in
 quod soli prope Itali conuenerunt. Neq. sunt uerba Concilij, sed July II. Refe¹

veniuntur aut haec uerba in citata Sessione. Nos qui regimini eiusdem uniuersalis Ecc^{ae}, meritis licet imparibus, auctore dno praesidemus. et ad quae respondemus. Jam tertio dictum est, uerbum praesidendi dicere ordinem, non superioritatem: adde quod praesidere regimini uniuersalis Ecc^{ae}, nihil aliud est, quam praesere in regenda uniuersali Ecclesia

Artic. XXVY.

Cyprianus Epus Martyr lib. iii. Epist. ii. ad Cornelium scribit, se non prius quosdam intra suam Ecclesiam admisisse, quam ita profiterentur. Nos Cornelium Epum sanctissima, Catholica hoc est uniuersalis Ecclesiae electum a deo omnipotente, et Christo dno nro scimus. *i. to. gilio. epla. rifa. pagi. 142. co. i. uerbi leg^r no electu lirt^r iet^r fit.*

Responsio.

Cyprianam epla^m ii. lib. iii. non est ad Cornelium licet sic a quibusdam ceteris Proffensi et Pighio, qui scripserunt de primatu Petri, sed ad Maximum et Neostratum, et ad ceteros confessores. Deperitur tamen aliquid eade re in epla^m xi. eiusdem libri ad Cornelium, uerum nec uerba sunt eadem. Nec sunt Cyprianum. sed Maximum, Urbani, et Sidonij, qui cum ab Ecc^{ae} Catholica defecissent, et ad eam reuertentes recipi desiderarent lapsum confitentes sua sponte dixerant. Nos Cornelium Epum sanctissime Ecc^{ae}, electum a deo omnipotenti, et Christo dno nro scimus. Quod aut uerba haec non significant aul^{tem}, et potestatem Pontificis Ro. in uniuersalem Ecclesiam, sequentia confessionis eorum uerba satis indicant quae sunt. Nec ignoramus unum Epum in Ecc^{ae} Cath. esse debere ubi non dicitur in Ecclesiam Catholicam, sed in Ecclesia Catholica. Et si apparet, quod in duobus istis peccant, primum in eo quod dicunt Cyprianum hanc formam praescripsisse redeuntibus ad Ecclesiam, cui tamen ultronea sit redeuntium ad Ecclesiam confessio. secundo quod de suo addiderunt. id est uniuersalis Ecclesia

Artic. XXVYI.

Artic. xxviii.

D. Ambrosius super i. Epist. ad Timoth. c. iii. Damascum Papam uniuersalis Eccle.
rectorem appellat. in fine. ibi quomodo oportet te in domo dei consistari.

Responsio

Verba D. Ambrosii sunt hæc: Scribo tibi ut scias quomodo Ecclesiam ordines qua est
domus Dei, ut cum totus mundus Dei sit, Ecclesia tamen domus Dei dicatur
cuius hodie rector est Damascus. In quibus uerbis manifestum est Damascum non
appellari rectorem uniuersalis Ecclesie.

Artic. xxix.

Santus Anselmus Cantuarien' Archiep'us scribens ad Urbanum u. ita præfatur
Dno, et Patri uniuersae Ecclesie in terra peregrinationis summo Pont. Urbano u.
sermonat' tibi c. i. 3. to. pag. 34. suoy op'.

Responsio

Admittimus quidem summum Pont. esse Patrem uniuersalis Ecclesie, cui patri-
num debet affectum, et piam sollicitudinem, non tamen inde sequitur quod ha-
beat plenam potestatem pascendi, regendi, et gubernandi uniuersalem Ecclesiam.

Artic. xxx.

Bernardus in libro u. ad Eugenium cap. vi. Itaq' inquit cum quibusq' cæteror'
sua tibi una est comissa nauibus facta ex omnibus ipsa uniuersalis Ecclesia toto
orbe diffusa.

Responsio

Sam ad hanc obiectionem sufficienter responsum est in solutione ad articulu' v.
quod si quis diligentius locum hunc citatum apud Bernardum, et qua ibi
precedunt, et qua sequuntur, legerit, facile intelliget de singularibus ouibus
Pastoribus, et Ecclesijs accipiendum esse. Neg nos negamus uniuersalem Ecclesiam
in toto orbe diffusam Petro, et successoribus eius a dno fuisse commissam cui uide-
t'et præsideat, non quam plena potestate regat. Et hoc loco diligent' no-
tari postulamus sicubi apud ueteres reperitur hic loquendi modus scilicet
quod Nom. Pont. est Pastor, et rector uniuersalis eccle. ex ipsius contextus
antecedentibus, et consequentibus manifestum relinquit, uniuersalis eccle. noie
singulas et particulares ecclesias non aut totam ecclesiam collectiue sumpta designari.

Artic. xxxi.

D. Thomas in tractatu contra errores Graecor, c. lxxiii. similis est inquit erro-
dicentium Christi vicarium No: Pontificem non habere uniuersalis Ecc^{ae} prima-
tum. Spiritum sanctum a filio non procedere. Ipse enim Christus Dei filius
Ecclesiam suam non consecrat, et sibi consignat. Spiritu sancto quasi suo caractere
et sigillo, et similiter Christi Vicarius suo primatu, et prouidentia uniuersalem
Ecclesiam, tanq; fidelis minister Christo subiectam seruat.

Responsio

Nihil nobis comune est cum Graecorum erroribus. Nam et nos Spiritum sanctum
a filio procedere confitemur, et No: Pontificem inter omnes Episcopos, etiam ori-
entis primatum obtinere agnoscimus.

Artic. xxxii.

Idem lib. iiii contra Gentiles c. lxxvi. postq; multipliciter probauit unum
Ep^m prelatum a Christo toti Ecclesia, subdit, Per hoc aut excluditur quorumdam
presumptuosus error, qui se subducere nituntur ab obedientia, et subiectione
Petri, successorem eius No: Pontificem uniuersalis Ecc^{ae} pastorem non reeq;
noscentes

Responsio

Ad hanc B. Thoma auctoritatem respondet expresse Conc^m Basilien^s
hacce uerbis. Intelligitur de particularibus personis, et ecclesijs: non aut
de uniuersali Ecc^{ae}. Quod quidem S^{mo} Papa cum illa explanatione tribui
concedimus.

Artic. xxxiii.

Obijciat aliquis Gregorium magnum in epla ad Eulogium Patriar. Alexandri-
num, renuisse nomen uniuersalis Papae. sed responderi ita poterit, fuisse Gre-
gorium eius sententia, ut Ioannis Constantmopolitani superbiam reprimeat.
Ille enim se uniuersalem Ep^m appellabat, quod ipse Gregorius, ut ad Mauri-
tium Augustum scripsit, ferre minime poterat. Quamuis aut nollet quib;
se uniuersalem Ep^m appellare. Tamen non dixit No: sedis Ep^m plenariam
in uniuersali Ecclesia auctem minime obtinere, nec homines id fateri, aut
dicere

dicere ueluit. Quinimo in Epistola ad Eulogium subdit, honor uniuersalis ecc^{ae} honor meus est. atq; plenariam in uniuersali Ecclesia, potestatem illum exercuisse plane constat.

Responsio

Multa sunt rationes, quibus aduulti huiusmodi titulos putauimus reijcien-
dos. Inter quas, et haec sumpta ab exemplo D. Gregorij non est parui mo-
menti, quam isti sua occupatione potius eludere conantur, quam possint
dissoluere. Non enim solum ad retundendam unius Constantinopolitani
epi superbiam, uniuersalis Papae titulum auersatus est magnus Gregorius
ut ipsi causantur: sed quod esset superbiae appellationis uerbum, ut ipse
loquitur, nec sibi, nec cuiq; alteri tribui passus est. ob eam etiam quam reu-
dit rationem libro iiii. Epistola xxxii. ad Mauritorium ubi ait. Absit a cor-
dibus Christianor, nomen istud blasphemiae, in quo omnium sacerdotum
honor adimitur, dum ab uno sibi dementer arrogatur. Quod uero sequitur
Non dixit, Romana sedis Epum plenariam re. Ita et non dixit obtinere.
Quod tamen non negamus, sicut nec illam Gregorium aliu exercuisse
quod longe aliud est, habere plenariam autem in uniuersali Ecclesia
et aliud in uniuersalem Ecclesiam: et sicut non ueluit homines id fatiri
aut dicere, ita non precepit. Quam uero inepta sit ratio, qua ab ipsis
subiungitur ex loco b. Gregorij, uerba eiusdem immediate sequentia indicat
ser. Tunc ego uere honoratus sum, cum singulis quibusq; honor debitus
non negatur.

x finis aut scripti predicti oblati cesa. Mag^{ti} a nuntio sue. S^{ts} sicut.
x quia uero his non obstantibus, conant nunc aliqui in concilio Tridentino
efficere ne dicatur, summum Pont. plenaria potatem a Christo in B. Petro
regendi et pasendi uniuersalem ecc^{am}. obtinuisse, vehementer ei arguit
peti S^{ts} sua, enixa rogat, paternae qd hortat^r cesaream M^{tes} uelit ut
adus calay, defensor ac procurator aucth. et iurium Apstl^{ic} sedis partes
legitimae suas ita interpretare, ut eorudem impetus ois p^ulsetur, S^{ts}q;
Sedi qd quum fuit semper, et est, integre co^{ser}uet^r, id aut prestabit
facile M^{tes} sua si no modo ea de re oratores admoneat suos, sed
Gallicar et Hispaniar ep^{os} eius noie mandet comoneferi.